

LỄ HỘI HOA TULIP HÒA LAN.

Nguyễn Xuân Quang.

Một Loài Tulip Mang Tên Saigon.

Hòa Lan có hai thứ hoa nổi tiếng thế giới là Hoa Mùa Xuân nở rộ về ban ngày, trong đó chính yếu là hoa Tulip và Hoa Biết Nói khoe sắc trong các cửa sổ lồng kính về đêm ở khu Đèn Đỏ Amsterdam.

Lần này chúng tôi trở lại Hòa Lan thăm lễ hội Hoa Tulip ở Amsterdam.

Nói tới Hòa Lan là nói tới hoa Tulip, là nói tới Keukenhof:

Holland = Tulip = Keukenhof.

Amsterdam có lễ hội hoa Xuân ở nhiều nơi nhưng nơi nổi tiếng và thuận tiện nhất là ở Keukenhof (có nghĩa đen là “Vườn Nhà Bếp” vì vốn là vườn rau quả, củ cung cấp cho nhà bếp của một lâu đài ở đây), ngày nay còn được mệnh danh là Vườn Âu Châu. Mỗi năm trồng 7 triệu củ hoa đủ loại ở đây nhưng chính yếu là hoa tulip. Cao điểm hoa nở rộ vào giữa tháng tư mỗi năm.

Lưu Ý

Nên tới Amstedom vào buổi sáng, gọi hành lý tại phi trường rồi lấy xe bus tới Keukenhof. Xem hoa xong trở về phi trường lấy hành lý về khách sạn.

.Phân bố địa lý

Trong thiên nhiên hoa tulip thấy mọc ở vùng Trung Á giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Trung Quốc và trở thành phổ thông ở Thổ Nhĩ Kỳ. Vì vậy nguồn gốc tulip ở Hòa Lan đến từ Thổ Nhĩ Kỳ.

Carolus Clusius (1526-1609) là người đầu tiên mang tulip vào Hòa Lan (ảnh của tác giả).

Tại sao gọi là Tulip?

Tên tulip có nguồn gốc từ Ba Tư (Persian) ngữ có nghĩa là *khăn quấn đầu (turban)*, gọi theo hình dạng của củ hoa tulip.

(ảnh của tác giả).

Hoa tulip đến Hòa Lan Từ Thổ Nhĩ Kỳ. Tên tulip gốc Ba Tư ngữ có nghĩa là khăn quấn đầu (turban) gọi theo hình dạng của củ hoa tulip (ảnh của tác giả).

Trồng Hoa Tulip phải kiên nhẫn.

Nếu trồng bằng hạt phải mất 25 năm mới có được hoa.

Vì vậy phải trồng bằng củ. Khi hoa mới nhập vào Hòa Lan, củ rất đắt chỉ những kẻ cuồng si tulip (tulipomania) mới dám mua. Vào khoảng giữa thế kỷ 17 (1634-1637) giá 6 củ tulip bằng giá một căn nhà.

Mua sáu củ tulip giá bằng một căn nhà (ảnh của tác giả).

Giá mua một củ vào năm 1634 bằng tiền mua được 300.000 củ ngày nay.

Củ tulip là một nguồn xuất cảng lớn của Hòa Lan hiện nay. Mỗi năm Hoa Kỳ nhập cảng 120 triệu US Mỹ kim củ Tulip.

Ba Ngàn Tên Tulip.

Tulip có hơn ba ngàn loại với tên gọi dựa theo trăm ngàn cách.

Gọi tên theo màu sắc, hình dạng, cỡ hoa (nhỏ bằng hạt bắp rang, to bằng cái bát con), kép hay đơn, gọi theo tên người, xứ sở, quốc gia, vua chúa, danh nhân, vĩ nhân, gọi theo tình cảm con người (hoa tulip được coi là biểu tượng của tình yêu chân thật), gọi theo muông thú, trời đất, tinh cầu, vũ trụ, huyền thoại...

Chỉ xin đưa ra một vài loại có màu sắc, cỡ, tên đặc biệt sau đây làm... minh họa.

- Gọi theo màu sắc mang ý nghĩa biểu tượng.

.Vàng

Biểu tượng vui vẻ.

Người yêu dấu 'sweetheart' (ảnh của tác giả).

.Trắng

Tulip trắng biểu tượng tha thứ.

Tulip Thung Lũng Trắng (ảnh của tác giả).

.Hồng

Hạnh phúc.

.Tím

Biểu tượng trung thành.

Pha Màu và dạng lạ

'Surpri erotic'

Tambora (ảnh của tác giả).

Go go red (ảnh của tác giả).

....

-Gọi theo tên quốc gia:

Hòa Lan Pays Bas (ảnh của tác giả).

Huyền bí Ả Rập (ảnh của tác giả).

-Gọi theo tên thủ đô, thành phố lớn:

.Saigon

Tulip Saigon hoa kép (ảnh của tác giả).

Saigon tái sinh muôn thửa đơm hoa vào mùa xuân dương lịch. Saigon không bao giờ mất tên.

.Istanbul

Istanbul (ảnh của tác giả).

.Québec.

Québec (ảnh của tác giả).

...

-Theo tên vua chúa, vĩ nhân:

.Hoàng đế Dòng Cam.

Tulip Hoàng Đế Cam (Orange Emperor) (ảnh của tác giả).

Đây là một loại tulip có màu cam vàng đỏ (trong họ này có loại tulip màu cam hoàn toàn). Màu cam là màu biểu tượng của văn hóa Hòa Lan như thấy rõ qua sắc áo đội bóng tròn Hòa Lan. Màu cam là một dấu hiệu tôn kính với hoàng gia dòng Cam (House of Orange). Triều đại này khởi đầu từ năm 1544 khi William dòng Orange lên ngôi là lúc Hòa Lan giành được độc lập từ Tây Ban Nha.

.Khổng Tử.

Tulip Confucius (ảnh của tác giả).

-Muông thú

.Sư tử

Sư tử 'leo' (ảnh của tác giả).

.Cọp

'Cyp non' (ảnh của tác giả).

.Chim két (parrot)

Dee Jee Parrot.

.....

Huyền Thoại Hoa Tulip Đen.

Tulip đen được nhắc nhở và truy lùng tìm kiếm hàng thế kỷ nay. Alexandre Dumas đã viết truyện *La Tulipe Noire* năm 1850, chủ đề tương tự như Count of Monte Cristo diễn đạt tình yêu, báo thù và đức tin. Nhưng **tulip đen vẫn còn là một huyền thoại. Thật sự trong thiên nhiên chưa tìm thấy loại tulip đen.**

Các chuyên gia thực vật học cố gắng cho lai giống để tạo ra một loại tulip đen bằng cách cho lai giống một loại tulip màu đỏ bầm với một loài màu vàng để tạo ra một loại tulip tím đen (màu cà tím đen) trông mờng tượng như màu đen.

Huyền thoại hoa tulip đen: đỏ bầm + vàng = tím đen (ảnh của tác giả).

Ba loại tulip đen nhân tạo: tulip Ronaldo, tulip Hoàng Hậu Đêm và tulip chim két đen (ảnh của tác giả).

Hôm nay tại đây thấy có loại tulip đậu đen (tulip black beans):

Tulip đậu đen (phía trước ở giữa) (ảnh của tác giả).

Thật ra đúng nghĩa là đậu tím đen.

....

Một ngày tuyệt vời, mê say cùng hoa tulip với hàng trăm, ngàn sắc màu, thể dạng mang tên trời đất, vũ trụ, con người, văn hóa, tôn giáo, truyền thuyết, huyền thoại, học thuật...

Đặc biệt sống những giây phút tràn đầy rung động với một loài hoa Tulip Saigon. Tên Saigon còn sống đời đời...

Nguyễn Xuân Quang
21 April 2023